

פרשת בלק / ברכות ד' לעם ישראל בפי בלעם

הברכה הראשונה	
<p>בלעם אמר, בדרך משל [שנמשלים להרים וגבעות] שבלק הביא אותו מארם ומההר אשר במזרח מואב, שיבוא לקלל את ישראל, ולהכעיסו</p>	<p>(ז) וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר מִן אֲרָם יִנְחֲנִי בָלַק מֶלֶךְ מוֹאָב מֵהַרְרֵי קָדְם לָכֵה אָרְהָ לִּי יַעֲקֹב וּלְכֵה זַעֲמָה יִשְׂרָאֵל:</p>
<p>איך אוכל לקללם בזמן שגם כשהם ראויין ח"ו לקללה, אין ה' מקללם, ובימים אלו ה' לא כעס כלל על עמו</p>	<p>(ח) מָה אָקֹב לֹא קִבֵּה אֵל וּמָה אֶזְעַם לֹא זָעַם יי:</p>
<p>כשאני מתבונן ביסודות ובשורשים של עם ישראל, רואה אני, שהם חזקים כהרים וגבעות בזכות האבות והאמהות, עם ישראל שוכן לבד, ואינם נחשבים בחשבון אחד עם הגויים להענישם.</p>	<p>(ט) כִּי מֵרֵאשִׁי צָרִים אֲרָאֲנוּ וּמִגְבְּעוֹת אֲשׁוּרָנוּ הֵן עִם לְבַדָּד יִשְׁכְּנוּ וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ:</p>
<p>מי יכול לספור את המצוות שכלל ישראל מקיים עם עפר, ומי יכול לספור מניין בני"י. הלוואי ואזכה למות כמיתת הצדיקים, וסופי יהא שאזכה לעולם הבא.</p>	<p>(י) מִי מִנֵּה עֵפֶר יַעֲקֹב וּמִסֶּפֶר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל תָּמֹת נַפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל וּתְהִי אַחֲרֵיתִי כְּמֹהוּ:</p>
הברכה השנייה	
<p>ד' הוא לא כמו איש שאומר ואח"כ משקר, האם אמר דבר שלא יעשנו או דיבר ושלא יקיימו !?</p>	<p>(יט) לֹא אִישׁ אֵל וַיִּכְזַב וּבֶן אָדָם וַיִּתְנַחֵם הֵהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדָבָר וְלֹא יִקְיַמְנָה:</p>
<p>ה' אמר לי בנבואה שאברך את ישראל, וה' בירכס, ולא אוכל להשיב ברכתו.</p>	<p>(כ) הִנֵּה בָרַךְ לְקַחְתִּי וּבָרַךְ וְלֹא אֲשִׁיבָנָה:</p>
<p>ה' לא מוצא עבירות ועבודה זרה בין ישראל, וגם כשהם חוטאים נמצא אתם תמיד, ואוהבם בקביעות,</p>	<p>(כא) לֹא הֵבִיט אֶוֹן בִּיעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֹמֵל בְּיִשְׂרָאֵל יי אֶלְהִיו עֲמוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ:</p>

<p>ה' הוציאם ממצרים, ולא יצאו לבד, ורק בכוח הגדול, ובגבורה גדולה.</p>	<p>(כב) אֶל מוֹצִיאָם מִמִּצְרַיִם כְּתוּעַפֹת רְאִים לוֹ:</p>
<p>אין מנחשים וקוסמים בין ישראל, ולכן ראויים הם להתברך, א. כמו בזמן הזה שיאמר להם נבואות, ב. עוד יבוא זמן כשמשיח יבוא וה' ילמד תורה עם ישראל והמלאכים יעמדו בחוץ, יבואו אח"כ לישראל שיאמרו להם התורה ששמעו מה'.</p>	<p>(כג) כִּי לֹא נַחַש בִּיעֶקֶב וְלֹא קָסָם בְּיִשְׂרָאֵל כַּעֲת יֵאמָר לִיעֶקֶב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל:</p>
<p>בנ"י קמים בבוקר בגבורה כארי ולביא, לקיים מצוות ה'. לתפלה ולקרי"ש, ובלילה לא שוכבים לישון עד שקוראים ק"ש ומכלים המזיקים הטורפים.</p>	<p>(כד) הֵן עָם כְּלָבִיא יָקוּם וְכֹאֲרֵי יִתְנַשָּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד יֵאכַל טָרֶף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה:</p>

הברכה השלישית

<p>כמה טוב ומשובח האהלים של ישראל שפתחיהם אינם מכוונין זו כנגד זו.</p>	<p>(ה) מַה טָּבוּ אֱהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל:</p>
<p>בנ"י נמשלו לנחלי מים שאינם פוסקים, ולגנות שליד נהרות שפורחים יפה, ולנטיעות של בשמים, ולארזים ליד מים שבגן עדן, שהם גבוהים וחזקים. וככה ישראל הם גבוהים וחזקים.</p>	<p>(ו) כַּנְחָלִים נָטְיוּ כְּגִנְתַּת עָלַי נָהָר כַּאֲהָלִים נָטַע יְיָ כַּאֲרָזִים עָלַי מַיִם:</p>
<p>יקומו מהם מלכים, כמו מים שיוצאים מבאר, וזרע יעקב ישלטו בעמים, ושאל המלך יסיר המלוכה מאגג מלך עמלק, ומלכות ישראל תמשך ע"י דוד ושלמה.</p>	<p>(ז) יֵזֶל מַיִם מִדְּלִי וְזָרְעוּ בְּמַיִם רַבִּים וְיָרִם מֵאֲגַג מֶלֶכוֹ וְתִנְשֵׂא מַלְכָּתוֹ:</p>
<p>ה' שהוציאם ממצרים בתוקף ובגבורה, הוא יהרוג את הגויים שעושים צרות לישראל, א. ובנ"י ישראל יתחלקו ברכוש וארץ הגויים. ב. שהחצים של ה' ימחץ, ויטבול בדמם של הגויים שיהרגו.</p>	<p>(ח) אֶל מוֹצִיאֹ מִמִּצְרַיִם כְּתוּעַפֹת רְאִים לוֹ יֵאכַל גּוֹיִם צָרְיוֹ וְעֲצַמְתֵּיהֶם יִגְרֵם וְחִצָּיו יִמְחָץ:</p>
<p>בנ"י ישבו בארצם במנוחה, ובגבורה כארי ולביא, ואין אפשרות להקימם, המברכים את ישראל יתברכו.</p>	<p>(ט) כָּרַע שָׁכֵב כַּאֲרֵי וְכָלְבִיא מִי יִקְיָמֵנו מִבְּרַכְיָךְ בְּרוּךְ וְאַרְרִיךְ אַרְוֵר:</p>

הנבואה

<p>בלעם אמר, שאני רואה גדולת ישראל לעתיד לבוא, אך זה עוד לא קרוב, יתעורר מזל המלוכה ליעקב, ויקום מושל מישראל ויהרוג את שרי מואב, ומלך המשיח יהרוג את הגויים שיוצאים מבני שת. [שת בנו של אדם הראשון]</p>	<p>(יז) אָרָאנוּ וְלֹא עָתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קָרוֹב דֶּרֶךְ פּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל וּמַחֵץ פְּאֵתַי מוֹאָב וְקָרַקַר כָּל בְּנֵי שֵׁת:</p>
<p>ארץ אדום תעבור בירושה, לעם ישראל, שהם השונאים של אדום. ובנ"י יעשו חיל.</p>	<p>(יח) וְהָיָה אֲדוֹם יְרֵשָׁה וְהָיָה יְרֵשָׁה שְׁעִיר אֵיבֵיו וַיִּשְׂרָאֵל עֲשֵׂה חֵיל:</p>
<p>ועוד מושל שהוא מלך המשיח יעמוד מישראל, ולא ישאיר שריד מאדום.</p>	<p>(יט) וַיֵּרֶד מִיַּעֲקֹב וְהֶאֱבִיד שְׂרִיד מְעִיר:</p>
<p>בלעם ראה בנבואה סופו של עמלק, ופתח במשל, עמלק שהיה הראשון להלחם בישראל, בצאתם ממצרים, וסופו יהיה שיאבד מהעולם.</p>	<p>(כ) וַיֵּרָא אֶת עַמְלֵק וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֵק וְאַחֲרֵיתוֹ עַדֵי אֲבָד:</p>
<p>ראה את בני יתרו שיוצא מקיני שהוא יתרו, ואמר, התיישבת בין ישראל שחזקים כמו קן שנמצא בסלע, ומוגן מכל רע.</p>	<p>(כא) וַיֵּרָא אֶת הַקִּינִי וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשֶׁבֶךְ וְשֵׁים בְּסַלַע קֶנֶד:</p>
<p>אפילו אם נגזר עליך [בני יתרו] שתגלה בין האומות, וגם אם אשור יגלה אותך, אבל לבסוף תצא מהגלות, ויהיה יחד עם ישראל מאושר לעולם.</p>	<p>(כב) כִּי אִם יִהְיֶה לְבָעַר קִין עַד מָה אֲשׁוּר תִּשְׁבֶּךְ:</p>
<p>כשהזכיר את אשור, אמר בלעם בלשון פחד, אוי, מי יוכל להנצל מכל הדברים האלה המוזכרים בפסוק הבא.</p>	<p>(כג) וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר אוֹי מִי יַחֲיֶה מִשְׁמוֹ אֵל:</p>
<p>כשסנחריב יבוא ויעשה מלחמה באומות, וה' ישלח העם שנקרא כותים באניות, להלחם נגד אשור, ונגד עבר, ולבסוף יאבדו מהעולם.</p>	<p>(כד) וְצִים מִיַּד כְּתִים וְעֵנוּ אֲשׁוּר וְעֵנוּ עֵבֶר וְגַם הוּא עַדֵי אֲבָד:</p>
<p>בלעם קם וחזר לביתו במדין, וגם בלק הלך לדרכו [כי העבירוהו אז ממלכותו].</p>	<p>(כה) וַיָּקָם בְּלַעַם וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב לְמִקְמוֹ וְגַם בְּלַק הֵלֶךְ לְדַרְכוֹ:</p>